

Szanse i zagrożenia na rynku pracy **województwa kujawsko-pomorskiego**

- 1. Wprowadzenie**
- 2. Prognozy ludności w regionie**
- 3. Pracujący**
- 4. Bezrobocie i grupy problemowe**
- 5. Polityka rynku pracy**
- 6. Wnioski i rekomendacje**

- **Członkostwo w UE - pomimo napływu znacznych środków z unijnego budżetu - nie gwarantuje automatycznie poprawy sytuacji gospodarczej, a tym samym „więcej pracy na rynku pracy”.**
- **Po pierwsze, korzyści z procesu integracji nie pojawiają się natychmiast.**
- **Po drugie, wystąpienie pozytywnych efektów gospodarczych zależy będzie od stworzenia przez Polskę warunków do inwestowania i racjonalnego wykorzystania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.**
- **W krótkim czasie nie należy oczekiwać istotnej poprawy na regionalnym rynku pracy. Potwierdzają to prognozy bezrobocia zawarte w Narodowym Planie Rozwoju.**

Tab. 1. Prognoza bezrobocia w Narodowym Planie Rozwoju

Wyszczególnienie	2005-2006	2007-2013	2014-2020
Bezrobotni w tys.	2969	2455	2035
Stopa bezrobocia w %	17,5	14,4	11,9
Wzrost PKB w %	4,9	5,5	5,0

- **Liczba ludności w woj. kujawsko-pomorskim w ostatnich latach maleje. Tempo spadku liczby ludności województwa jest nieco szybsze niż przeciętnie w Polsce.**
- **W latach 1999-2005 zaszły istotne zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych kategorii wieku. Zmalała liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym i wzrosła liczba ludności w wieku produkcyjnym.**

Tab. 2. Ludność według płci i ekonomicznych kategorii wieku w województwie kujawsko-pomorskim w 2005 roku

Wyszczególnienie	Ogółem		Mężczyźni		Kobiety	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ogółem	2 067 709	100	998 613	100	1 069 096	100
Wiek przedprodukcyjny	447 685	21,7	228 942	22,9	218 743	20,5
Wiek produkcyjny	1 323 825	64,0	673 979	67,5	649 846	60,8
Wiek poprodukcyjny	296 199	14,3	95 692	9,6	200 507	18,8

- **Większość ludności województwa stanowią kobiety.**
- **Większość ludności województwa mieszka w miastach (62,1%) i odsetek ten nieznacznie zmalał w ciągu ostatnich 5 lat.**
- **Poziom wykształcenia mieszkańców woj. kujawsko-pomorskiego szybko rośnie, jednak w dalszym ciągu jest niższy niż przeciętnie w kraju.**
- **Liczba ludności woj. kujawsko-pomorskiego będzie systematycznie maleć. W latach 2004-2010 zmniejszy się o ok. 10 tys. osób, a latach 2011-2020 w województwie ubędzie ok. 29 tys. osób.**
- **Liczba ludności w wieku produkcyjnym będzie rosła w województwie do 2009 r. Od 2010 r. będzie występowała trndencja odwrotna i wiek produkcyjny zasilać będą nisko obsadzone roczniki z lat 90., a ubywać będą z niego roczniki pierwszego powojennego wyżu demograficznego.**

Tab. 3. Roczne przyrosty ludności w województwie kujawsko-pomorskim w wieku produkcyjnym w latach 1999-2020

Rok	Przyrosty liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat)
1999	12 029
2000	14 366
2001	15 875
2002	14 882
2003	14 034
2004	11677
2005	10567
2006	4599
2007	3881
2008	3324
2009	2449
2010	-20
2011	-4545
2012	-6121
2013	-8346
2014	-9598
2015	-11724
2016	-12487
2017	-13353
2018	-13233
2019	-13290
2020	-13243

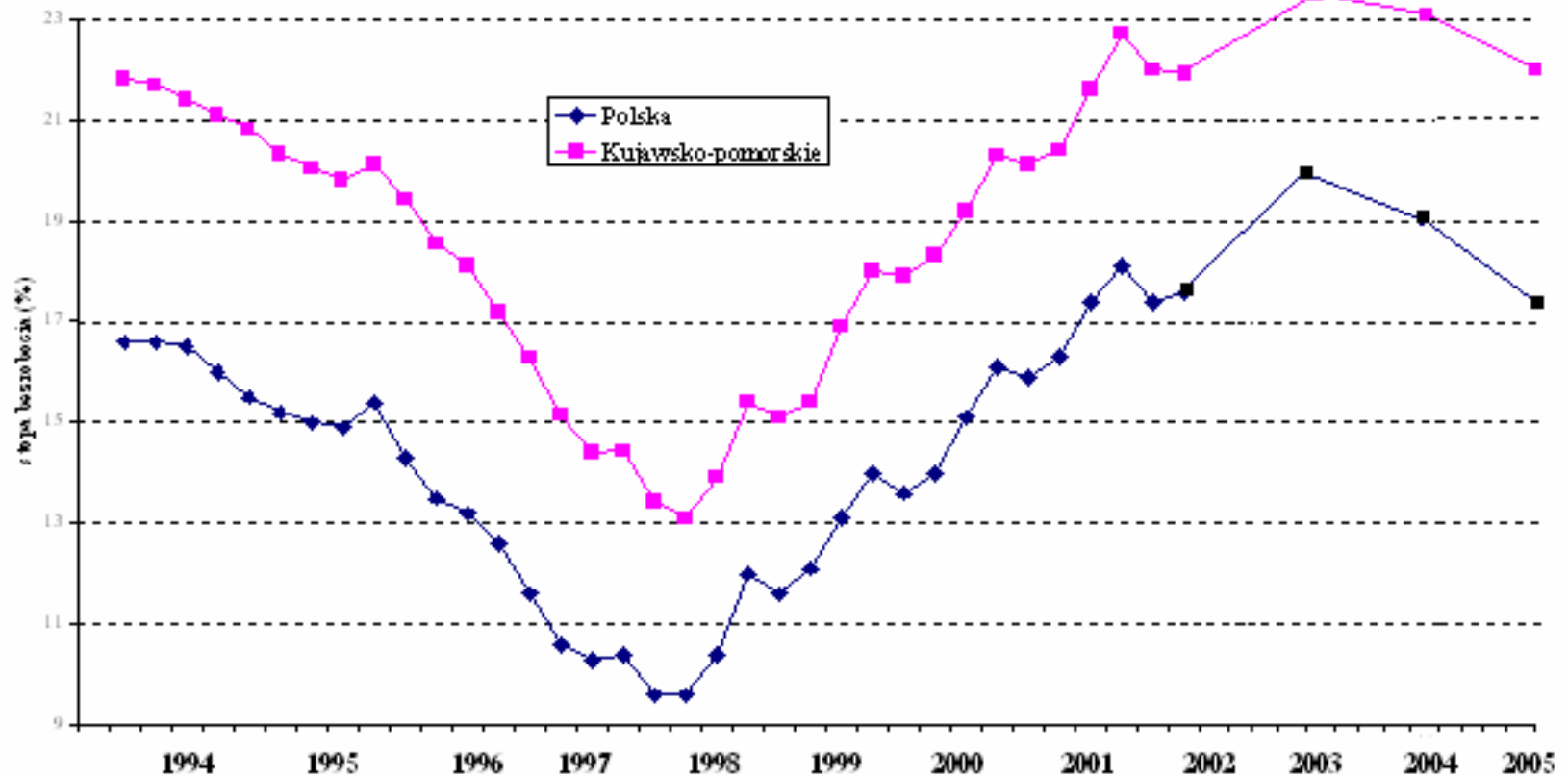
**Zauważalna poprawa sytuacji
w sferze gospodarczej
w niedostateczny sposób
przekłada się na poprawę
sytuacji na rynku pracy - wzrost
bezzatrudnieniowy.**

Tab. 4. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w Polsce i woj. kujawsko-pomorskim

Wyszczególnienie	1998	2002	2004
Polska			
Pracujący w tys.	15.335	13.218,3	13.795
Współczynnik aktywności	57,1	55,5	54,7
Wskaźnik zatrudnienia	51,0	43,7	44,3
Kujawsko-pomorskie			
Pracujący w tys.	828,9	699,1	765,0
Współczynnik aktywności	56,6	55,8	56,3
Wskaźnik zatrudnienia	49,7	42,3	43,8

Stopa bezrobocia w województwie kujawsko-pomorskim kształtuje się od początku przemian ustrojowych na poziomie wyższym niż przeciętna w kraju. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosiła w końcu 2005 roku 188 tys. osób, co daje stopę bezrobocia na poziomie 22,3%.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w Polsce i w województwie kujawsko-pomorskim w latach 1994-2005

W regionie kujawsko-pomorskim – w porównaniu z sytuacją na krajowym rynku pracy – bezrobocie jest zjawiskiem dotyczącym w większym stopniu kobiety i osoby mniej wykształcone. W gorszej sytuacji znajdują się osoby z zasadniczym zawodowym wykształceniem, gimnazjum i poniżej wykształcenia gimnazjalnego. Bezrobocie w regionie obejmuje częściej niż w Polsce osoby w młodszym wieku.

Tab. 5. Bezrobotni w województwie kujawsko – pomorskim w latach 1998-2005

Stan w dniu 31.12.

Rok	Liczba bezrobotnych	Zmiana w %
1998	128 192	x
1999	156 309	21,9
2000	181 230	15,9
2001	205 232	13,2
2002	211 593	3,1
2003	212 066	0,2
2004	199 566	-5,9
2005	188 021	-5,8

Bezrobocie w województwie cechuje się:

- **wysokim udziałem bezrobocia wśród młodzieży,**
- **znacznymi rozmiarami bezrobocia wśród absolwentów,**
- **wysokim udziałem bezrobocia długookresowego,**
- **niskimi kwalifikacjami bezrobotnych,**
- **wysokim udziałem kobiet wśród bezrobotnych,**
- **zmniejszającym się udziałem osób uprawnionych do pobierania zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych.**

Od początku lat dziewięćdziesiątych zakres interwencji państwa na rynku pracy jest bardzo mały. Przyczyną tego są ograniczone środki przeznaczane na aktywizowanie bezrobotnych. Ze względu na wysokie bezrobocie konieczne staje się rozszerzenie interwencji państwa na rynku pracy. Możliwości programów zatrudnieniowych nie są jeszcze w naszym regionie w pełni wykorzystane i występuje potrzeba zwiększenia wydatków na ten cel, a w szczególności na szkolenia zawodowe bezrobotnych. Konieczna jest zatem wola polityczna i konsensus wszystkich sił społecznych dla podjęcia działań na rzecz “paktu dla zatrudnienia”.

Z całą pewnością możliwość finansowania programów zatrudnieniowych z Europejskiego Funduszu Społecznego umożliwi szersze wykorzystanie aktywnej polityki rynku pracy. Zwiększenie wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu nie rozwiąże jednak samo przez się problemu bezrobocia. Najważniejsze jest tworzenie nowych miejsc pracy dla aktywizowanych bezrobotnych. W przypadku braku miejsc pracy miliony euro wydane na szkolenia zawodowe, prace interwencyjne czy pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej nie zmienią sytuacji. Będziemy mieli tylko lepiej wykształconych bezrobotnych.